

Nr 2

Allmänna beredningsutskottets utlåtande över motion om skyldighet för statens sakrevision och statens organisationsnämnd att årligen till riksdagen avgiva redogörelse för sin verksamhet.

I den till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionen II: 73 av herr Hansson i Skegrie hemställes, att riksdagen måtte uttala önskvärheten av att Kungl. Maj:t i instruktionerna för såväl statens sakrevision som statens organisationsnämnd måtte föreskriva skyldighet för dessa att årligen till riksdagen avgiva redogörelse för sin verksamhet.

I motionen anföres, att vid de senaste årens riksdagar motioner väckts, vari krävts förenkling, rationalisering och effektivisering av statsförvaltningen, men att de avslagits med hänvisning bl. a. till den verksamhet, som statens sakrevision och statens organisationsnämnd utövar. Omfattningen och sättet för denna verksamhet undandrar sig emellertid allmänhetens bedömande, och denna ovisshet och oförmåga att överblicka arbetet torde vara en bidragande orsak till uppfattningen, att statsförvaltningen icke är föremål för tillräckliga effektiviseringsåtgärder. Även om varken statens sakrevision eller statens organisationsnämnd utses av riksdagen och alltså ej som statsrevisorerna är redovisningsskyldiga inför denna, talar mycket för att även förenämnda organ varje år borde till riksdagen avlämna redogörelse för sin verksamhet. Den fortsatta debatten om förenkling och effektivisering av statsförvaltningen skulle vinna härpå.

Utskottet. I motionärens yrkande framhålles bl. a. såsom önskvärt att statens sakrevision och statens organisationsnämnd åläggas skyldighet att "till riksdagen avgiva redogörelse" för sin verksamhet. Detta torde innebära att riksdagen skulle ha att upptaga redogörelserna som sådana till behandling i någon form. De befogenheter till kontroll över regering, förvaltning och rättsskipning som riksdagen nu äger och som i första hand utövas av konstitutionsutskottet, statsrevisorerna och statsutskottet samt justitie- och militieombudsmännen är reglerade i regeringsformen och riksdagsordningen. Gränserna för riksdagens kontrollmakt framträder icke härigenom till alla delar klart och praxis kan väl anses ha medfört en viss utvidgning av riksdagens befattning med kontrollen. Det har emellertid synts utskottet som om en sådan ny form för riksdagens kontrollerande verksamhet, som motionen ytterst syftar till, icke skulle kunna introduceras utan att här emot svarande ändringar i grundlagarna genomfördes. Förutsättningarna

för att åtgärder av sakrevisionen och organisationsnämnden skall kunna underställas riksdagen är dock enligt utskottets mening redan enligt nuvarande ordning så goda, att utskottet icke ansett någon grundlagsändring för tillgodoseende av motionärens yrkande böra ifrågakomma. Enligt instruktionerna för sakrevisionen och organisationsnämnden skall nämligen dessa organ årligen till Kungl. Maj:t avgiva berättelse över sin verksamhet. Åtskilliga av de i dessa berättelser redovisade förhållandena anmäles sedan i statsverkspropositionen under respektive huvudtitlar. Det må vidare erinras om att statsrevisorernas granskningsrätt omfattar samtliga centrala förvaltningsmyndigheter och sålunda även sakrevisionens och organisationsnämndens verksamhet.

Motionären har i motiveringen till sitt yrkande starkt understrukit vikten av att riksdagens ledamöter erhåller kännedom om sakrevisionens och organisationsnämndens verksamhet. Utskottet finner detta önskemål böra beaktas. De till Kungl. Maj:t avgivna berättelserna är emellertid offentliga handlingar och således tillgängliga för riksdagens ledamöter. Berättelserna finnes även att tillgå på riksdagsbiblioteket. Sakrevisionens berättelse tillställs regelmässigt statsrevisorerna och statsutskottet. Utskottet har vidare från ledningarna för respektive organ under hand erfarit, att man har möjlighet att duplicera berättelserna i ett ökat antal exemplar, så att riksdagsledamöter som så önskar kan tillställas egna exemplar. Några ytterligare åtgärder i här ifrågavarande syfte är enligt utskottets uppfattning icke påkallade.

Utskottet får under åberopande av vad ovan anförts hemställa,
att motion II: 73 icke må till någon riksdagens åtgärd
föranleda.

Stockholm den 21 februari 1956

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Andersson, Lars*, Jonsson, John Wiktor*, fru Wallentheim, herrar Jansson, Erik, Persson, Johan, Lundström, Strandler, Mannerskantz, Ståhle*, Söderberg*, fru Hamrin-Thorell*, fru Nilsson*;

från andra kammaren: herrar Svensson i Alingsås, Gustafsson i Bogla, fru Sjöstrand, fru Svedberg, herrar Dickson, Nordkvist i Kalmar, Sehlstedt, Bark*, Hammar, Andersson i Ronneby, Braconier*, Börjesson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.